

УДК 811.11

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-38>

Тетяна ХОМЕНКО,

orcid.org/0000-0002-7871-1940

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання

Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

(Кропивницький, Україна) tat04jana24@gmail.com

НАЙМЕНУВАННЯ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ДАВНІХ ГЕРМАНЦІВ

Статтю присвячено назвам алкогольних напоїв у мовній картині світу давніх германців. Сучасний світ диктує свої умови проживання та взаємодії в ньому. Він став більш глобалізованим, інтегрованим та уніфікованим не лише в економічній, а й в соціальній та культурній сферах. Водночас етноси намагаються зберегти свою ідентичність, створену ними картину світу та культурні особливості, які притаманні їм з давніх часів і збереглися у вигляді смислів у мовній картині світу. Для кращого взаєморозуміння необхідно мати уявлення про історично складені культурні особливості та первісні смисли мовної картини світу представників інших народів. Мета статті – здійснити етимологічний та семантичний аналіз лексичних одиниць, які позначали алкогольні напої давніх германців.

Історичні джерела та германо-скандинавська міфологія показують, що германці знали пиво, медовий слабоалкогольний напій, вино та алкогольні напівфабрикати. Пиво позначалося словами *aluþ та *beura. Першу назву вживали германці у Скандинавії та на Британських островах, другу – континентальні германці, звідти вона була запозичена північними германцями. Назви означали «ячмінний напій» і були етимологічно пов'язані з назвою ячменю та коренем *bew-/bōw-/bī- «жити, бути». З іншого боку, лексема *beura була етимологічно пов'язана з *braud- «хліб», який вважався життєво необхідним продуктом. Пиво, таким чином, стало напоєм, необхідним для життя. Індоевропейський слабоалкогольний напій *meduz, «медовий напій», згадувався у багатьох міфах, був пов'язаний з верховним богом германців Одином та мав для них сакральне значення. У давніх германських мовах відбулася заміна індоевропейського позначення меду *miliþ- на слово hupang-, герм. *hupa(η)ga, іє. *(e)ṅako-/kəṅako- «жовтуватий, золотистий». Германці робили також *līd, фруктове вино, а виноградне вино vīn купували у римлян. Один вживав vīn, що свідчить про найвищу цінність цього напою для германців.

Ключові слова: *давні германці, картина світу, мовна картина світу, лексема, алкогольний напій.*

Tetyana KHOMENKO,

orcid.org/0000-0002-7871-1940

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of German Language, Foreign Literature and Didactic

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University

(Kropyvnytskyi, Ukraine) tat04jana24@gmail.com

NAMES OF ALCOHOLIC BEVERAGES IN THE LANGUAGE WORLD VIEW OF THE ANCIENT GERMANS

The article is devoted to the names of alcoholic beverages in the language world view of the ancient Germans. The modern world dictates its living conditions and interactions in it: It has become more globalized, integrated and unified not only in the economic, but also in the social and cultural spheres. At the same time, ethnic groups try to preserve their identity, the world view created by them, and the cultural features that have been inherent to them since ancient times and have been preserved in the form of meanings in the linguistic world view. For a better mutual understanding, it is necessary to have an idea of the historically developed cultural features and original meanings of the linguistic world view of representatives of other nations. The purpose of the article is to carry out the etymological and semantic analysis of lexical items that denoted alcoholic beverages of the ancient Germans.

Historical sources and Germano-Scandinavian mythology show that the Germans knew beer, honey soft drink, wine and alcoholic semi-finished products. Beer was denoted by the words *aluþ and *beura. The first name was used by the Germans in Scandinavia and the British Isles, the second by the continental Germans, from where it was borrowed by the northern Germans. The names meant “barley drink” and were etymologically connected with the name of barley

and the root *bew-/bow/ bū – “to live, to be”. On the other hand, the lexeme *beura was etymologically related to *braud- “bread”, which was considered a vital product. Beer thus became a drink necessary for life. The Indo-European low-alcohol drink *međuz, “honey drink”, was mentioned in many myths, was associated with the supreme god of the Germans, Odin, and had a sacred meaning for them. In ancient Germanic languages, the Indo-European designation of honey *miliþ- was replaced by the word hunang-, germ. *huna(η)ga, ie. *k(e)nako-/kənakō- “yellowish, golden”. Germans also made *līd, fruit wine, and grape wine “vin” was bought from the Romans. Odin used vin that testifies to the highest value of this drink for the Germans.

Key words: ancient Germans, world view, linguistic world view, lexeme, alcoholic drink.

Постановка проблеми. Сучасний світ зазнає багато перетворень, у ньому посилюються інтеграційні, глобалізаційні, еміграційні процеси. Представники одного суспільства нерідко опиняються в оточенні етнічно та культурно незвичного для них іншого суспільного середовища. Вони змушені контактувати з представниками інших народів, які мають свої моральні цінності, культурні надбання, уявлення про світ та устрій життя у ньому. Звичайно, ці реалії можуть не співпадати у різних суспільствах. Але важливо те, що вони понятійно зафіксовані у мовній картині світу, яка відображає не тільки явні, але й приховані смисли. Мовна картина світу формується протягом історичного часового відрізка існування певного народу. Тому необхідно накопичувати знання про відображення реалій та первинного бачення світу представниками певної культури для успішних контактів та взаєморозуміння.

Аналіз досліджень. Ще В. фон Гумбольдт у своїй лінгвофілософській концепції приділяв увагу зв'язку мови народу з його світобаченням. Кожен народ бачить навколишній світ та відображає його у своїй мові по-своєму, відповідного до цього відбувається розвиток мови. Таким чином, завдяки мові можна пізнати характер народу. В. фон Гумбольдт вказував, що для успішного вивчення іноземної мови треба подивитися на світ очима носіїв цієї мови.

Гіпотеза лінгвістичної відносності Сепіра-Уорфа також вплинула на підвищення інтересу до вивчення способів світобачення різних народів, відображених у їхніх мовах. Ця гіпотеза наголошує на тому, що мова впливає на формування у людини системи уявлень про світ.

За останні роки з'явилися публікації, у яких обговорювалися питання про співвідношення мовної картини світу, концептуальної картини світу, художньої картини світу (Яремчук, 2020), професійну мовну картину світу (Матвеева, 2020), фразеологічні теоніми в українській мовній картині світу (Вільчинська, 2020).

Мета статті – з'ясувати та описати лексичні одиниці на позначення алкогольних напоїв у мов-

ній картині світу давніх германців з точки зору етимологічного та семантичного аналізу.

Виклад основного матеріалу. Германцям були відомі алкогольні напої, про що повідомляв ще Корнелій Тацит у своїй праці «Germania» у 98 р. н. е. Він писав, що германці виготовляють свій напій – ячмінний або пшеничний відвар, перетворений за допомогою бродіння в якусь подобу вина (Tacitus). Звісно, автор описав у загальних рисах технологію виготовлення пива: а. ale «пиво», да. alu (ealu), нл. aal «хмільний напій», дс. alo-fat «посудина для пиття пива», свн. al-schaf «посудина для пиття пива», шв. öl, дісл. öl, ölgr (< *aluþra-) «бенкет» < герм. *aluþ- «пиво, ячмінний напій» // прус. alu, лит. alūs «пиво», стсл., друс. oľ, осет. ælūton «пиво». В. В. Левицький писав, що подальші зв'язки є неясними, якщо існує генетичний зв'язок з лат. «галун», то можлива реконструкція іє. *al/alu- (t/d) «гіркий». До цього семантичного гнізда можна також віднести дісл. ölgr «нетверезий, п'яний» (< герм. *alwa-) (Левицький, 2008: 56).

Пиво позначалося також іншим словом: а. beer «пиво», да. bēog н. Bier «пиво», двн., дс. biog, нл. bier, снл. bēg, дфриз. biāg; < герм. *beuga «ячмінний напій». Походження слова невияснене. Можливе запозичення з латинської мови слова biber «напій». Існує інша версія, де герм. *beur- пов'язується з коренем brauþ- і сходять до іє. *bheruо- з пересуванням u/ū у попередній склад. Ще одна гіпотеза пов'язує *beur- з германським *beww- «ячмінь» (*beur- < герм. *beww). У скандинавські мови слово було запозичене із західно-германських мов: дісл. bjōgr, ісл. bjōr (Етимологічний словник).

У германських мовах назва пива має зв'язок із назвою хліба: а. bread «хліб», да. brēad, н. Brot «хліб», двн. brōt, нл. brood, дс. brōd, дфриз. brād, шв. bröd, дісл. brauþ, крим.-гот. broe «хліб». Германський корінь *brauþ- пов'язується з н. brauen «варити пиво», свн. briuwen, а. brew «варити пиво», да. brēowan, дісл. brugga; н. Brei «каша», двн. brīo, да. brīw; а. barm «дріжджова закваска», да. beorma, н. Wärme «закваска»; а. broth «бульйон», да. broþ (< bruþ-).

Герм. *brauþaz відповідає лат. fervēre «бродити, кипіти», fermentum «закваска», укр. бруд,

псл. *brudъ «накип». Отже, для германського слова можна реконструювати значення «закваска, хліб». Індоевропейське *bhre dh-/bhro dh- є розширенням індоевропейського *bher(ə)-, *bhre «кипіти, бурлити». Сюди ж відносяться н. brodeln «бурлити» (< герм. bruda-), brühen «ошпарювати кип'ятком», свн. brüen, (< герм. brōwjan) (Левицький, 2008: 57).

Оскільки пиво означене як «ячмінний напій», то передбачуванім є зв'язок цього слова з позначенням ячменю: а. barley «ячмінь», да. bærlīc «подібний до ячменю, вид ячменю», дісл. bart (<*barz) «зерно, ячмінь», да. bere «зерно, ячмінь», гот. baris- (у складі прикметника barizeins «ячмінний») < герм. *bariz/-az «ячмінь» // лат. fār, farris «полба», ірл. bart «вістря», рос. бор «чорне просо», друс. боръ «ячмінь», псл. *bъгъ, болг. (діал.) брица (вид білої пшениці); можливо, укр. борошно, псл. *borchъno (< *borsъno-), < іє. *bhar-/bhor-/bhř- (> *bhar-s) «колотити, загострений»; а. barn «комора», рос. «амбар», да. ber-ærn «повітка для ячменю» (другий компонент < герм. *razn-, гот. razn «дім»), н. Barn «ясла, годівниця», висловлюються припущення про зв'язок іє. *bhars з семіт. *burg/barg «зерно» (Жлуктенко, 1986: 127; Левицький, 2008: 429).

Ще одним коренем, який міг позначати ячмінь, вважається іє. *bheц-: а. (діал.) bigg (сканд.) «ячмінь», да. bēow «зерно, ячмінь», beo «ячмінь», дфриз. bē «ячмінь», дісл. bygg «зерно, ячмінь» < герм. *beww- «зерно, ячмінь».

У свою чергу, корінь *bew- має зв'язок із коренями *bew-/bōw-/bū-: н. bauen «обробляти землю», двн. būan «жити, населяти, обробляти землю», да., дс. būan, нл. bouwen «будувати», дфриз. būwa, шв. bo «жити», дісл. būa «жити», гот. bauan «жити» < герм. *bew-/bōw-/bū- «жити, бути» // лат. fuisse, futūrus, гр. phýō «росту», phýsis «природа», ді. bhū- «ставати, існувати», bhávati «він є», лит. būti «бути», рос. быть, укр. бути, псл. *byti (< *būtei); рос. былин(к)а, былъ «трава» (рос. «быльем поросло», топонім Черно-биль); рос. ботва, бот, псл. *bътъ, укр. бут «зелена цибуля»; < іє. *bheц- , bhoц-/bhōц-/bhц- (> bhцā-, bhцē-) «рости > бути > жити» (Етимологічний словник).

Для зберігання алкогольних напоїв використовувалися спеціальні ємності: н. Bütte «чан», двн. butin «бочка», дс. budin, да. дісл. bytta // лат. buttis «бочка», гр. pytínē «ємність для вина, оплетена гілками», укр. бодня «бочка з кришкою», бондар (з метатезою) як запозичення з германських через польську мову (Етимологічний словник).

Із посудиною під назвою Бодн (Bodn) ми зустрічаємося у міфі про мед поезії (Guerber, 1992).

Бодн («ємність», «тіло») був одним з трьох посудин, куди злі карлики злили кров вбитого ними наймудрішого Квасира, створеного із слини всіх богів. Змішавши його кров з бджолиним медом, вони створили особливий напій – мед поезії. Мед поезії потрапив до велетня Суттунга та його дочки Гуннльод, яка і охороняла цей напій у скалі Хнітбьорг. Верховний бог Один у вигляді змії проник до Гуннльод, провівши з нею три ночі, випив увесь мед поезії та вилетів із скали у вигляді орла. За ним була погоня, але він встиг долетіти до асів та виплюнути мед поезії у чашу. Так боги-аси та люди-поети отримали мед поезії.

Мед як слабоалкогольний напій був знайомий індоевропейцям з давніх часів: а. mead «медовий напій», да. mrdu, н. Met «медовий напій», двн. metu, нл., снн., дфриз. mete, шв. mjöd, дісл. mjōdr, герм. *međuz «медовий напій» // гр. méthy «п'янкий напій», дісл. mid, ді. mádhu- «мед, напій», лит. medūs, рус. мед, псл. *medъ, тох.-В mit «мед», < іє. *medhu- «мед, п'янкий напій».

Давньою назвою меду у германських мовах було слово *miliþ: а. mildew «пліснява», да. mildēaw, meldēaw, н. Mehltau «мучниста роса» (бот.), двн. militou, дс. milidou, гот. *miliþ «мед» < герм. *mil(iþ)- «мед» // хет. melit «мед», лат. mel «мед», гр. méli, дісл. mil, алб. mjaltë «мед», арм. melr < іє. *mel- «мед». Англійське слово mildew та німецьке Mehltau були створені складанням основ із значенням «медова роса» (другий компонент daww-). У німецькій мові відбулося переосмислення «мед» > «борошно», рос. «мука» внаслідок народної етимології. До цього гнізда слів належать також дісл. milska «напій», да. milisc «медоподібний», двн. milsca «напій» (Левицький, 2008: 57).

Вірогідно, mel- було давнім позначенням меду у мові-основі, цей корінь має ностратичні зв'язки: удм. mol «солодкий деревний сік», фін. (діал.) maito «деревний сік». Корінь *medhu- був, очевидно, запозичений з семітських мов (семіт. *mVtk «солодкий»). Він означав, ймовірно, не «мед», а «медовий напій» – найдавніший хмільний напій у індоевропейських народів. Індоевропейське слово *medhu- ще в давні часи було запозичене у тюркські мови: тюрк. *bal (тюрк. b > іє. m). У давніх германських мовах індоевропейське позначення меду *miliþ- було витіснене новим словом hunang-: а. honey «мед», да. hunig, н. Honig «мед», двн. honag, нл. honing, дс. honeg, шв. honung, дісл. hunang < герм. *huna(η)ga- «мед» // гр. knēkós «жовтуватий», ді. kāñcaná-h «золотий», < іє. *k(e)nəko-/kənaکو- «жовтуватий, золотистий». Якщо германський корінь пов'язаний з

латинським словом *capisae* «висівки» (< *k(ц)am-), пруським *cupsan* «коричневий», російським «куниця» («коричнева»), то він може сходити до індоєвропейського *кец/кец «коричневий, жовтуватий» (Етимологічний словник).

Дослідники вважають, що початкове слово *medhu- є етимологічно неясним. Висувається гіпотеза, що «мед» та «молоко» (псл. *medь та *melkó) спочатку мали значення «те, що розтікається» (> «рідина» > «рідина, що бродить, бурлить») та йде до єдиного кореня *med-, що прирівнюється до індоєвропейського *mad-. Чергування d>dh в іє. *medhu- пояснюється експресивною заміною. Чергування e/a ніяк не пояснюється, а чергування d/l *melkó (<*med-k-) пояснюється індоєвропейським чергуванням d/l. В. В. Левицький вказує на те, що гіпотеза про спорідненість слів «мед» та «молоко» здається цікавою, але формальні перетворення викликають сумніви. Простіше було припустити наявність елементарного кореня *me/ma із значенням «вологий» (Левицький, 2008: 57).

Оскільки слова «мед» та «молоко» етимологічно пов'язані, стає зрозумілим, чому коза Хейдрун дає медвяне молоко. Ним харчуються ейнхерії у палаці Одіна (Fríðriksdóttir, 2020). Усе Світове дерево покрите медвяною вологою, медвяна роса спадає з нього додола, нею харчуються бджоли. Один отримує мед з рук свого діда Бельторна, коли пізнає руни, повисівши на Світовому дереві дев'ять днів та дев'ять ночей вниз головою, проткнутий своїм списом, спраглий та голодний. Мімір п'є мед із свого джерела мудрості (Price, 2020), за ковток цієї мудрості Один віддає одне око. Бог Хеймдалль та бог Тор також вживають мед. Мед був пов'язаний з богом Одіном та мав для германо-скандинавів сакральне значення.

Германці знали і вино. Тацит писав, що ті, хто живе біля кордону з римлянами, купували вино. Виноградне вино вживав бог Один замість їжі та пиття. Германці вміли виготовляти фруктове вино, а потім навчилися робити і виноградне. Вино у германців позначалося словом *līd*: гот. *leiþu* (знах. відм.) «фруктове вино», дісл. *līð* «пиво», днв. *līth*, дс. *līð* «вино» < герм. *līd «фруктова наливка» // лат. *lītus* «узбережжя», гр. *áleison* (< *lei-tū-om) «посуд для вина», кимр. *lī* «море, прибій», рос. лить, лит. *lieti* «лити» < іє. *leǵ- «лити». Відбувся семантичний розвиток германських слів, це можна порівняти з українськими словами: «наливка» < «лити». Індоєвропейське *leǵ- «лити», можливо, є варіантом *lēǵ- «відпускати» («дати текти» > «лити»). Сюди ж н. (заст.) *Lei-kauf* «заповідний напій», свн. *līt-kouf* (Левицький, 2008: 56).

У давнину був відомий напій безсмертя «Ламмер-вайн», концентрат невідомого складу, в якому був розчинений бурштин. Перед Другою світовою війною у Німеччині продавали напій «Ламмервайн», але невідомо, чи був це аналог давнього еліксиру.

Алкогольний напівфабрикат називався, напевне, *maisk-: а. *mash* «муст, сусло, обжимати, розминати», са. *mēshen* «готувати сусло, обжимати», да. *māscan; н. *Maische* «солод», свн. *Meisch* «неброджений солод», шв. *mēsk* «солод» < герм. *maisk- (< *maik-sk-) «розм'якшена маса» // лат. *miscere* «змішувати», *mixtus* «змішаний», гальск. *measg* «змішувати», ді. *mēkšayti* «помішувати», *mišrā-h* «змішаний», лит. *maišyti* «перемішувати», рос. мешать, псл. *mēšati (< *mēsjeti), рос. месить, псл. *mēsiti < іє. meǵk/ moǵk/mik «змішувати» (Етимологічний словник).

Ймовірно є зв'язок цього слова із коренем *mihsw-* «кисле молоко»: ісл., фар., норв. *mýsa*, шв. (діал.) *misa*, *mesa*, дісл. *mýsa* «сироватка, кисле молоко» < герм. *mihswōn* «кисле молоко». Слово можна зіставити з ді. *āmíkšā* «грудка кисломолочного сиру», *mēkšayati* «помішує» < іє. *meǵk- «помішувати». Деякі дослідники вважають, що германці запозичили слово разом із виробом у сарматів. Релікти сарматського слова засвідчені в осетинському *mīsyn/mesin* «пахтанина» (Етимологічний словник).

Молоко новотільної корови називалося іншим словом: н. *Biest* «молоко новотільної корови», днв. *biost*, нл. *biest*, а. *beestings* «молоко новотільної корови», да. *bēost* < *beusta. Це гніздо слів зіставляється з н. *Brust* «груди», з випадінням r, також можливе зіставлення з готським *beist* «кисле тісто», з чергуванням eǵ-ēǵ (Етимологічний словник).

Розпивання браги на бенкетах було символічним і, на думку деяких дослідників, пояснювало значення імені бога поезії Брагі. Насправді ім'я Брагі не має відношення до поезії та алкогольних напоїв: а. *brag* «хвалитися, хвастощі», дісл. *bragr* «благородний, головний». Брагі – ім'я богаскальда, *bragr* «поетичне мистецтво», походження слова є невиясненим. Дослідники пов'язують германське *brag- з германським *breh-/breg- «сяяти», у цьому випадку вихідним значенням для *brag- є «показувати» «хвалитися», значення «поезія, поема» < «виступ, показ, вистава» (Етимологічний словник).

Із поезією пов'язане ім'я верховного бога германців Одіна/Водана: *Wōđinaz, дісл. *ōđinn*, днв. *Wuotan*, да. *Wōden* (Grimm, 2016). Етимологічний аналіз показує, що *wōđinaz пов'язане з німець-

ким словом *Wut* «лють» (< герм. *wōðaz «одержимий, шалений, лютий»). Зв'язок понять «лють» та «поезія» підтверджується такими лексемами: дісл. *ōðr* «поезія», «одержимість», да. *wōþ* «спів, голос, поезія», лат. *vātēs* «пророк, провісник», дірл. *fāith* «поет», дінд. *Vātah* «вітер, бог вітру», рос. вития «оратор» > іс. **ацә-цә/це-* «дути» (Левицький, 2008: 66).

Висновки. Германці знали алкогольні напої, про що свідчать історичні джерела та германоскандинавська міфологія. Пшеничний або ячмінний заброділий відвар, про який згадував Тацит, був, вочевидь, пивом. Для позначення пива вживалися два слова – *aluþ та *beura. Першу лексему зараз вживають північні германці та жителі Британських островів (ель), а другу лексему – кон-

тинентальні германці (н. *Bier*). Обидві лексеми позначали «ячмінний напій», а слово **beww-* «зерно, ячмінь» та корінь **bew-* має зв'язок із коренями **bew-/bōw-/bū-* «жити, бути». Отже, пиво вважалось життєво необхідним продуктом. Від індоєвропейців германцям залишився *meðuz «медовий напій». Цей слабоалкогольний напій пов'язаний у міфології з верховним богом Одіном. Його вживали також ейхерії Одіна, отже, він вважався більш благородним напоєм, ніж пиво. Германці вживали також *īd, фруктову наливку, фруктове вино. У римлян германці купували виноградне вино (*vin*). *Vin* пив верховний бог Одін на бенкетах з ейххеріями замість їжі та напоїв, що свідчить про цей алкоголь як про найблагородніший у давніх германців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вільчинська Т. Фразеологічні одиниці української мови з теонімним компонентом як маркер національно-мовної картини світу українців. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. 2020. Т. 2. № 44. С. 84–89. doi:10.24144/2663-6840/2020.2(44).64–89
2. Етимологічний словник. URL: www.goroh.pp.ua
3. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства. Київ: Вища школа, 1986. 232 с.
4. Левицький В. В. Основи германістики. Вінниця: Нова книга, 2008. 528 с.
5. Матвеева С. А. Лінгвокогнітивне моделювання професійної мовної картини світу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31. № 14. С. 34–40. doi.org/10.32838/2663-6069/2020.1-3/06
6. Яремчук А. Мовна картина світу – концептуальна картина світу – художня картина світу: параметричні ознаки й характер співвідношення. *Studia ucrainica posnaniensia*. 2020. Vol. VIII/I. Pp. 69–76. doi: 10.14746/sup.2020.8.1.06
7. Friðriksdóttir J. K. *Valkyrie. The Women of the Viking World*. London: Bloomsbury Academic, 2020. 280 p.
8. Grimm J. *Deutsche Mythologie*: in 3 Bd. Paderborn: Salzwasser-Verlag, 2013. Bd. 1. 670 S.
9. Guerber H. A. *Myths of the Norsemen: from the Eddas and Sagas*. New York: Dover Publication, 1992. 496 p.
10. Price N. *Children of Esh and Alm: a History of the Vikings*. New York: Basic Books, 2020. 624 p.
11. Tacitus K. *De origine et situ Germanorum*. URL: www.lebclassics.com

REFERENCES

1. Vilchynska T. (2020). Fraseologichni odynytsi ukrayinskoyi movy z teonimnym komponentom yak marker natsionalno-movnoyi kartyny svitu ukrayintiv. [Phraseological units of the Ukrainian language with the theonymic component as a marker of the national world language model of Ukrainians]. *Naukovyy visnyk uzhhorodskogo universytetu*. Seriya: Filologiya. – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Philology. Vol. 2, 44. 84–89. [in Ukrainian].
2. Etymologychnyy slovnyk [Etymological dictionary]. URL: www.goroh.pp.ua [in Ukrainian].
3. Zhluktenko Y. O., Yavorska T. A. (1986). Vstup do germanskogo movoznavstva [Introduction to Germanic Linguistics]. Kyiv: Vyscha shkola. 232 p. [in Ukrainian].
4. Levytskyy V. V. (2008). Osnovy germanistyky [Basics of German studies]. Vynnytsya: Nova Knyga. 528 p. [in Ukrainian].
5. Matvieieva S. A. (2020). Lingvo-kognityvne modelyuvannya profesynoyi movnoyi kartyny svitu [Linguo-cognitive modelling of professional language worldview]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskogo*. Seriya: Filologiya. Sotsialni komunikatsiyi. – Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University. Series: Philology. Social Communications. Vol. 31, 14. 34–40 [in Ukrainian].
6. Yaremchuk A. (2020). Movna kartyna svitu – kontseptualna kartyna svitu – hudozhnya kartuna svitu: parametrychni oznaku y harskter spivvidnoshennya [Language world model – conceptual world model – artistic world model: parametric signs and character of relationship]. *Studia ucrainica posnaniensia*. Vol. VIII/I. 69–76. [in Ukrainian].
7. Friðriksdóttir J. K. (2020). *Valkyrie. The Women of the Viking World*. London: Bloomsbury Academic. 280 p.
8. Grimm J. (2013). *Deutsche Mythologie*: in 3 Bd. Paderborn: Salzwasser-Verlag. Bd. 1. 670 S.
9. Guerber H. A. (1992). *Myths of the Norsemen: from the Eddas and Sagas*. New York: Dover Publication. 496 p.
10. Price N. (2020). *Children of Esh and Alm: a History of the Vikings*. New York: Basic Books. 624 p.
11. Tacitus K. *De origine et situ Germanorum*. URL: www.lebclassics.com